Gammel murvegg i ny drakt

Skjult bak flere lag murpuss, tapet, strie eller platematerialer kan en gammel murvegg gjemme seg. Ved å ta den frem, slemme og male overflaten, gir du rommet en unik rustikk karakter.

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

Mange eldre hus har innvendige teglsteinsvegger som opprinnelig ble pusset og malt, og som gjennom årene er skjult av flere lag tapet, strie, maling eller gipsplater. Dersom du ønsker å hente frem mursteinsveggen der du ser steinen og fugene i relieff, er det fullt mulig. Dan kan slemming og maling være en god teknikk. Men først må gammel puss fjernes.

Siden eldre murpuss trenger kulldioksid for å beholde fastheten sin, kan den under flere lag avispapir, strie og maling ha blitt brutt ned og er dermed forholdsvis enkel å få vekk. Med håndslegge, flatmeisel og stålbørste og en god del hardt arbeid, kommer du etter hvert inn til mursteinen. Gå ikke for hardt frem, spesielt ikke dersom det er en skillevegg og ikke en bærevegg. Skillevegger kan tåle mindre hogging enn en bærevegg og da risikerer du skader på pussen på den andre siden av veggen. Vær også forsiktig så du ikke påfører fugene skader, eller fjerner hele eller deler av mursteinene.

Slemming dekker skader

Dette er en vegg som er laget for at den skulle pusses, så det er godt mulig at den har ujevnheter og urene overganger mellom murstein og treverk ved døråpninger og vinduer.

Ved å slemme den gamle steinveggen, bindes de løse fugene hvor pussen er blitt porøs og støvete, og

du får en solid vegg som ikke gir fra seg støv. Samtidig blir skader og mindre pene veggpartier dekket over.

Slemmingen uføres med tørr mørtel, fortrinnsvis i samme kvalitet som den opprinnelige. Til forskjellige tider har ulik murpuss vært dominerende i bruk. I 30-årene for eksempel, var KC 50/50, en murpuss med like deler kalk og sement, vanlig.

Mørtel kommer i sekk i pulverform, røres ut i vann og påføres med en slemmekost. Mindre kvanta kan blandes med drill, mens håndblanding bare kan benyttes for helt små arbeider. Større volumer blandes med en tvangsblander eller egnet blandemaskin.

Fukt veggen grundig

Den gamle teglsteinsveggen har en porøs overflate og vil suge mye vann. Av den grunn er det viktig at steinen og fugene fuktes godt før pussblandingen påføres. Dypp slemmekosten i en bøtte med vann og pøs på med vann; se til å få vannet godt inn i porene og i fugene. Veggen skal være fuktig når pussmassen påføres.

Det er viktig at pussen er tørr og herdet før veggen males. Normalt tar det en ukes tid, men det er avhengig av hvor tykt pusslag du har på. Før maling skal løse partikler børstes av med en stiv børste, men ikke med en stålbørste. Når du skal male en murvegg er det viktig å velge riktig maling. Bruk aldri oljemaling for mur. Hvis oljemaling på mur kommer i kontakt med vann, igangsettes en kjemisk prosess som avgir lut og såpe. En vanlig vanntynnbar akrylmaling egnet for dører og listverk passer fint.

Dekk ordentlig

Påfør malingen med en langhåret rulle og etterstryk med bred pensel for å få malingen inn i alle kriker og kroker. Veggen vil fortsatt suge mye vann, så tynn det første strøket med fem - ti prosent vann og mal deretter ett eller to strøk med ufortynned maling for å få god dekk. Spar deg for ryggplager og bli fortere ferdig, gjennom å montere rullen og penslet på forlengerskaft.

Men før du finner frem slegge og meisel må du en tur til byggehandelen eller malingsbutikken. Riving er nemlig en støvete jobb, og du kommer til å trenge tykk, egnet dekkepapp til gulvet, dekkeplast til dører og vinduer, støvmaske og vernebriller. Det er masse støv, sand og grus som skal ned. Derfor er det er viktig at dører til tilstøtende rom tettes og at gulvet dekkes. Tro ikke at en lukket dør hindrer støv i å spre seg!

Når pussen hogges ned kan det komme store kaker som kan skade gulvet. For å være på den sikre siden, er et godt tips å legge huntonittplater oppå dekkpappen på gulvet. Det er også viktig å feste pappen med en kraftig tape, for eksempel sølvtape, slik at det ikke kommer inn grus og stein under pappen.